

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai műholdas rádió navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről

(COM(2011) 814 final – 2011/0392 COD)

(2012/C 181/32)

Előadó: **Thomas McDONOGH**

2011. december 15-én az Európai Parlament és 2012. január 20-án az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 172. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai műholdas rádió navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről

COM(2011) 814 final – 2011/392 COD.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2012. március 13-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2012. március 28–29-én tartott, 479. plenáris ülésén (a március 28-i ülésnapon) 167 szavazattal, ellenszavazat nélkül, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlí az európai műholdas rádió navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó európai bizottsági javaslatot. Az európai globális navigációs műholdrendszer-programok (GNSS-programok) sikere létfontosságú az EU jövőbeli fellendülése és biztonsága szempontjából. Támogatjuk a 638/2008/EK rendeletnek egy új rendelettel való felváltására irányuló európai bizottsági javaslatot is, amelynek célja, hogy finanszírozást és irányítási modellt biztosítson a Galileo és az EGNOS programok számára.

1.2 Az EGSZB határozottan támogatja a Galileo program célkitűzését, hogy létrehozza az első, polgári ellenőrzés alatt álló globális műholdas navigációs rendszert, amely teljes mértékben független lenne más létező rendszerektől, folyamatos GNSS-szolgáltatásokat nyújtana, és amelyből Európának stratégiai előnye származna. A műholdas navigáció már most alapvető eszköz az európai közlekedés, ipar és polgárok számára, és elfogadhatatlan az, hogy a hely- és időmeghatározásban, illetve a navigációban jelenleg nagymértékben függünk az amerikai GPS és az orosz GLONASS rendszertől. Az európai GNSS-szolgáltatásokat európai infrastruktúra használatával kell nyújtani, amelynek megbízhatósága nem függ az Egyesült Államok, Oroszország vagy Kína katonai prioritásaitól.

1.3 Tekintettel arra, hogy a 27-tagú EU GDP-jének 6–7 %-a, azaz mintegy 800 milliárd euró már most az amerikai GPS-rendszer működésétől függ (az európai globális műholdas navigációs rendszer hatásvizsgálatának a „Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai műholdas navigációs programok végrehajtásának 2014–2020 közötti folytatásáról” című dokumentumhoz [SEC(2011) 1447, 2011. november 30.] csatolt összefoglalója), az EGSZB üdvözlí, hogy a rendelet középpontba helyezi a Galileo és a GPS rendszer közötti interoperabilitást. Az

EGSZB azonban úgy véli, hogy az együttműködéssel párhuzamosan Európának agresszív politikát kellene folytatnia azzal a céllal, hogy a GPS helyett a Galileo és az EGNOS alkossa Európában az elsődleges GNSS-technológiát.

1.4 Az EGSZB javasolja, hogy az európai GNSS innovációs potenciálját erőteljesen népszerűsítsék az EU „Horizont 2020” című kutatási és innovációs programjában (a „Horizont 2020” 80 milliárd eurós költségvetésű uniós program a kutatási és innovációs célú beruházások 2014–2020 közötti támogatására). A műholdas navigációs rendszerek jelentős értéket képviselnek a technológiai innováció szempontjából, és az Uniónak számottevő makrogazdasági előnyei származhatnak belőlük.

1.5 Az európai GNSS-programok (mind a Galileo, mind pedig az EGNOS) sikeres végrehajtása és irányítása alapvető az Európa 2020 stratégiában (Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010) 2020 final) foglalt intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés jövőképe érdekében. Az EGSZB megjegyzi, hogy az Európai Bizottság által készített költség-haszon elemzés (a „Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai műholdas navigációs programok végrehajtásának 2014–2020 közötti folytatásáról” című dokumentumot [SEC(2011) 1446 final] kísérő hatásvizsgálat) becslése szerint a javaslatnak megfelelő GNSS-programok 68,63 milliárd eurós (változatlan áron 116,88 milliárd euró, évi 4 %-os kamatlábbal diszkontálva, az EU hatásvizsgálati iránymutatásainak megfelelően) nettó jövedelmet termelnek az Unió számára a rendszer 2014–2034 közötti életciklusa alatt.

1.6 Miközben az EGSZB támogatja mind az európai GNSS politikai célkitűzéseit, mind pedig a rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről szóló javasolt rendeletet, kénytelen hangsúlyozni aggályait amiatt, ahogyan Európa mindaddig ezeket a programokat kezelte, és aminek eredménye jelentős késedelem,

költségnövekedés és haszonkiesés lett. A javasolt rendelet remélhetőleg biztosítja a szükséges politikai támogatási, irányítási struktúrát és keretet ahhoz, hogy az európai GNSS-t a jelenlegi elképzeléseknek megfelelően és az azzal járó előnyöket elérve valósítsák meg.

1.7 Az EGSZB megjegyzi, hogy az európai GNSS-programból származó pénzügyi előnyök 19,5%-a az európai GNSS-alkalmazások értékesítési piacának növekedéséből ered majd (Az európai globális műholdas navigációs rendszer hatásvizsgálatának a „Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai műholdas navigációs programok végrehajtásának 2014–2020 közötti folytatásáról” című dokumentumhoz [SEC(2011) 1447, 2011. november 30.] csatolt összefoglalója). Ennek kapcsán az EGSZB felhívja az Európai Bizottság figyelmét a 2011. február 16-án elfogadott, a globális navigációs műholdrendszer (GNSS) alkalmazásaival kapcsolatos intézkedési tervről szóló véleményére,⁽¹⁾ illetve különösen arra, hogy az EGSZB kérte, hogy az Európai GNSS Ügynökség készítsen részletes üzleti tervet ennek az alapvető jelentőségű piacnak a bővítésére.

1.8 Az EGSZB úgy véli, hogy az európai műholdas navigációs rendszereknek sürgősen határozott marketinges és kereskedelmi irányításra van szükségük, amit a piaci bevezetési programokba történő megfelelő beruházásoknak kell támogatniuk. Az EGNOS és a Galileo kereskedelmi fejlesztése a hosszú távú siker kulcsfontosságú tényezője. Alapvető, hogy az európai GNSS értéket kommunikáljuk a piac felé, és népszerűsítsük a használatát. Egyelőre túl kevés munkát fektettek ebbe az életbevágó fontosságú, összetett feladatba.

1.9 Az EGSZB örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság hangsúlyozza a – következő, 2014-2020 közötti pénzügyi tervezési időszakra jelenlegi áron 7,89 milliárd eurós költségvetéssel ellátott – programok szilárd pénzügyi irányításának szükségességét. Az EGSZB üdvözlöi, hogy a rendelet pontosítja azt, hogy az Európai Bizottságnak kell kezelnie a programokra elkülönített pénzeszközöket, és ügyelnie kell a programok valamennyi tevékenységének megvalósítására, ideértve az Európai GNSS Ügynökséghez és az Európai Űrügynökséghez delegált feladatokat is. Az EGSZB elégedetten fogadja az Európai Bizottság arra vonatkozó terveit is, hogy kockázatkezelési mechanizmust és megfelelő gazdálkodási eszközöket alakítson ki a programok túlköltekezési kockázatának minimálisra csökkentése érdekében.

1.10 Az EGSZB nyugtázza azonban az Európai Bizottság figyelmeztetését is, miszerint a műholdas navigációs technológiába történő beruházás nagyfokú bizonytalanságoknak és kockázatoknak van kitéve, ami miatt nehéz pontosan előre jelezni a program költségeit. Ezért, a hatáskör-átruházási megállapodások (az 1605/2002/EK, Euratom rendelettel, illetve különösen annak 54. cikkével összhangban) ellenére az EGSZB javasolja, hogy az Európai Bizottság havonta tartson „intézőségi ülést” mind az Európai GNSS Ügynökséggel, mind pedig az Európai Űrügynökséggel a programok terén elért előrelépések nyomon követése és a felmerülő problémák gyors megoldása érdekében. Az Európai Bizottságnak ezenkívül legalább negyedévente részletes gazdálkodási jelentéseket és számviteli beszámolókat kell kapnia az Európai GNSS Ügynökségtől és az Európai Űrügynökségtől.

1.11 Az EGSZB felhívja az Európai Bizottság figyelmét a Galileo, az EGNOS és az Európa 2020 stratégia vonatkozásában korábban kifejtett véleményeire.⁽²⁾

2. Háttér

2.1 A globális műholdas navigációs rendszer (GNSS) technológiák magas megbízhatóságú hely-, sebesség- és időmeghatározásra való alkalmazhatóságuknak köszönhetően alapvető jelentőséggel bírnak a gazdaság számos ágazatában, illetve a polgárok mindennapi életéhez tartozó különféle területeken a hatékonyság fokozásában.

2.2 Amíg a Galileo rendszer nem működőképes, Európának az amerikai GPS vagy az orosz GLONASS műholdas navigációs szolgáltatásait kell igénybe vennie helymeghatározás, navigáció és időmérés céljára. Európában becslések szerint a 27-tagú EU GDP-jének 6–7%-a, azaz mintegy 800 milliárd eurós összeg függ a GPS műholdas navigációtól (SEC(2011) 1447, 2011. november 30.). Ezen rendszerek katonai működtetői azonban nem garantálhatják a megszakításmentes szolgáltatást.

2.3 Bár a Galileo programot elsősorban a globális műholdas navigáció terén való függetlenség elérése vezérli, a jelenlegi és a jövőben kialakuló műholdas navigációs rendszerekkel (különösen az Egyesült Államok GPS rendszerével) való interoperabilitás fontos értéktöbbletet jelent.

2.4 A Galileo programot azzal a céllal indították el, hogy független európai globális műholdas navigációs rendszert (GNSS-t) hozzanak létre.

2.5 Az EGNOS egy regionális műholdas pontosságnövelő rendszer Európa számára, amely a meglévő műholdas navigációs rendszerektől – pl. a GPS-től – érkező jeleket javítja.

2.6 A Galileót, Európa műholdas navigációs programját 2001-ben indították el. Eredetileg a projekt egy köz-magán társuláson alapult, amelyben a Galileo Közös Vállalkozás (GJU) látta el a közös irányítási és finanszírozási platform szerepét. 2006-ban a GJU-t az Európai GNSS Ügynökség (GSA, korábbi nevén Európai GNSS Ellenőrzési Hatóság) váltotta fel, amely az európai GNSS-programok közérdekhez kapcsolódó dimenzióiért felelt. Az Európai Űrügynökség (ESA) feladata a GNSS-programok műszaki irányítása és végrehajtása volt.

2.7 A 2008-ban elfogadott GNSS-rendelet⁽³⁾ értelmében az EU lett az egyetlen politikai testület, amely az európai GNSS-politika irányításáért és teljes mértékű finanszírozásáért felel. A GNSS-rendelet meghatározta a Galileo és az EGNOS programok 2007–2013 közötti uniós finanszírozását. A 3,4 milliárd eurós költségvetést felosztotta a Galileo program fejlesztési szakaszának fennmaradó része, a Galileo bevezetési szakasza és az EGNOS működtetése között.

(1) HL C 107., 2011.4.6., 44–48. o.

(2) HL C 221., 2005.9.8., 28. o.; HL C 317., 2009.12.23., 103–104. o. és HL C 107., 2011.4.6., 44–48. o.

(3) HL L 196., 2008.8.24., 1. o.

2.8 Az EU 2014–2020 közötti költségvetésének következő pénzügyi keretére vonatkozó európai bizottsági javaslat (Az Európa 2020 stratégia költségvetése; COM(2011) 500 final, 2011. június 29.) azt ajánlja, hogy a GNSS-programokat teljes mértékben az uniós költségvetés finanszírozza 2011. évi változatlan áron számított legfeljebb 7 milliárd eurós javasolt felső határral.

2.9 Az európai műholdas navigációs programok végrehajtásával kapcsolatos előrelépést két fontos probléma akadályozza:

- 1) A rendszer megvalósításával kapcsolatos költségtúllépések és késedelmek miatt a Galileo programon belül kialakítandó GNSS nem lesz teljes mértékben működőképes 2013-ban, amint azt eredetileg tervezték.
- 2) Mivel a 2008. évi GNSS-rendelet nem határozza meg a Galileo és az EGNOS program 2013 utáni finanszírozási és irányítási keretét, új jogalapra van szükség a rendszerek hosszú távú működőképességéhez, karbantartásához és irányításához.

2.10 Az Európai Bizottság javaslata azzal oldja meg ezeket a problémákat, hogy új rendelettel helyettesíti a 683/2008/EK rendeletet, így hozva létre a finanszírozási és irányítási struktúrát a Galileo és az EGNOS program sikeres végrehajtásához és működtetéséhez.

2.11 Az infrastruktúra kapcsán a javaslathoz csatolt költség-haszon elemzés azt mutatja, hogy az optimális megoldás a 30 műholdból álló konstelláció eredeti tervek szerinti kialakítása, azonban egyszerűbb földi infrastruktúra megvalósításával. Ez a megoldás lehetővé tenné, hogy a GNSS az összes tervezett szolgáltatást és eredetileg várt előnyt nyújtsa, a teljes „életbiztonsági szolgáltatás” (az EGNOS „életbiztonsági szolgáltatása” precíziós repülőgépes megközelítést tesz lehetővé, biztonságosabbá téve így a légi navigációt, ezenkívül hozzájárul a járatkésések, útvonal-módosítások és járatörlések számának csökkentéséhez; az EGNOS „életbiztonsági szolgáltatásának” köszönhetően a repülőterek növelhetik kapacitásukat és csökkenthetik működési költségeiket, végül pedig hozzájárul az ágazat CO₂-kibocsátásának csökkentéséhez is) azonban csupán az Egyesült Államok GPS rendszerével együttműködve lenne elérhető.

2.12 Az irányítási keret biztosításának legjobb módja az, ha az Európai GNSS Ügynökség jelenlegi biztonsági és a piaccal kapcsolatos felelősségi köreit kiegészítjük a hasznosítási időszak programirányítási feladataival. Továbbra is az Európai Bizottság felel a programokra elkülönített pénzeszközök kezeléséért, és felügyeli a programok valamennyi tevékenységének megvalósítását, ideértve az Európai GNSS Ügynökséghez és az Európai Ürügynökséghez delegált feladatokat is.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGNOS és a Galileo programoknak egyértelmű vezetésre és az EU egyhangú és teljes mértékű támogatására van szükségük ahhoz, hogy helyrehozható legyen a Galileo Közös

Vállalkozás köz-magán társulás feloszlása által a piaci bizalomban okozott kár. A 2014–2020 közötti időszakra kiutalt költségvetés és az európai bizottsági rendeletjavaslat jó kezdet, azonban a piaci bizalom alátámasztása érdekében mostantól tanúbizonyságot kell tenni a programok megfelelő irányításáról és következetes politikai támogatásáról.

3.2 Európának fel kell gyorsítania a GNSS bevezetésének és piaci fejlesztésének ütemét, különösen a Galileo késedelméből adódó költségekre és az Egyesült Államok, Oroszország és Kína jelentette verseny fokozódására tekintettel. Kína „Beidou” nevű katonai jellegű műholdas navigációs rendszerét a globális COMPASS-rendszerré bővíti azzal a szándékkal, hogy 2020-ra világszerte, azaz Európában is versenyképes polgári szolgáltatásokat nyújtson. A Galileo és az EGNOS rendszernek minél előbb a GNSS szabványává kell válnia Európában.

3.3 Az európai műholdas navigációs rendszereknek a „Horizont 2020” kutatási és innovációs program fontos részét kell képezniük. Új termékeknek és szolgáltatásoknak az európai GNSS alapján történő létrehozása nemcsak az intelligens növekedést mozdítja elő, hanem támogatja a fenntartható fejlődést is azzal, hogy segíti az energiahatékonyság fokozását és csökkenti a gazdasági fejlődés környezeti hatásait.

3.4 A világszintű versenyszabályok tiszteletben tartása mellett talán meg kellene határozni azokat az uniós szabályozási intézkedéseket, amelyek a kevésbé fejlett technológiákkal szemben a Galileo technológiáinak a kiválasztását részesítik előnyben, különösen a szolgáltatás folytonosságába vetett bizalmat vagy magas szintű pontosságot és integritást megkövetelő alkalmazások vonatkozásában, illetve a biztonságot területein.

3.5 Mivel a piacrajutási és az alkalmazásfejlesztési stratégia szempontjából fontos szerepet tölt be a vevőkészülékek lapkakészlete (a lapkakészlet (chipset) integrált áramkörök, azaz lapok egy csoportjára utal, amelyeket együttes működésre terveztek. Többnyire különálló termékként hozzák őket forgalomba. A lapkakészleteket általában úgy tervezik, hogy egy adott mikroprocesszor-családdal legyenek kompatibilisek. A lapkakészlet döntő szerepet tölt be a rendszerteljesítmény meghatározásában, mivel a processzor és a külső egységek közötti kommunikációt vezérli), mindenképpen alacsony költségű kettős vevőkészüléki lapkakészleteket (GPS+Galileo) kell kifejleszteni. A K+F kiadásokat kimondottan e célkitűzés megvalósítására kell fordítani.

3.6 Stratégiát kell kidolgozni a nagy volumenű gyártás során a tapasztalati görbéből eredő hatások kiaknázására, amelyek alapvető fontosságúak a vevőkészüléki lapkakészletek alacsony költségű előállításában, hogy így a GPS/Galileo-lapkakészletek költség tekintetében versenyezzenek a kizárólag GPS vételére alkalmas készülékek lapkakészleteivel.

3.7 Az európai GNSS-termékek és -alkalmazások értékesítési piacának bővítése érdekében a GSA-nak magasan képzett csapat által vezetett agresszív piacfejlesztési stratégiára van szüksége.

3.8 Az EGNOS/Galileo számára a célkitűzések összehangolása, a márka értékének kiemelése, a piaci kommunikáció egyszerűsítése, valamint a marketingprioritások egyértelművé tétele céljából globális márkastratégiát kell kidolgozni.

3.9 A piacra bevezetett Galileo-technológiának és -szolgáltatásoknak mindig a lehető legjobb minőségűeknek kell lenniük. A technológiafejlesztést és -végrehajtást végfelhasználói szinten folyamatosan szigorú minőségi ellenőrzésnek kell alávetni.

3.10 Egyes korai EGNOS-termékek sajnos technológiailag nem voltak elég jók ahhoz, hogy megfeleljenek az ügyfelek elvárásainak. A márkastratégia részeként minőségvédjegyet kellene kidolgozni valamennyi EGNOS/Galileo-alapú technológia számára, hogy ezt a márkát meg lehessen védeni a hírnevét érő károktól.

Kelt Brüsszelben, 2012. március 28-án.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke*

Staffan NILSSON
